

DZIAŁALNOŚĆ

Społeczno-Kulturalna

„Przymorza”

Wracając do możliwości spędzania czasu wolnego należy przypomnieć, że jedną z nielicznych atrakcji było sąsiedztwo lotniska. Często obserwowano zawody spadochronowe bądź szybowcowe. Młodzi tatusiowie prześcigali się w pomysłach konstruowania latawców, które wraz z dziećmi puszczali na łąkach okalających osiedle. Były też manewry wojskowe, amfibie wynurzające się z morza i helikoptery lądujące na łąkach. Rozległe łąki, pas lasu i plaża przez cały sezon letni były i są miejscem spędzenia wolnego czasu. Całe przymorskie rodziny z kocami, prowiantem i małymi dziećmi wylegały na łąki lub nad morze. Konkurencją na tym terenie były krowy i poszukiwacze bursztynów. Zdarzało się, że po osiedlowych trawnikach spacerowały krowy a nawet konie.

W 1970 r. nastąpił pierwszy nieudany szturm działkowiczów. Wynajęty przez władze miejskie traktor wyrównał podzielony i zajęty nielegalnie pod działki teren. Szturm powtórzono latem 1981 r. – tym razem skutecznie. Zamiast planowanej w dalekiej przyszłości nadmorskiej kolei elektrycznej ciągnęły się duże tereny, od ul. Piastowskiej do Brzeźna, ogródków działkowych, których posiadaczami najczęściej byli „Przymorzanie”. Pod koniec XX wieku znaczną część działek zalewała woda, zmuszając niektórych działkowców do ich opuszczenia. W tym czasie w „podziałkowych” chaszczach rozmnożyły się dziki, które często odwiedzały osiedlowe trawniki, klomby i przydomowe ogródki. Po tych „wizytach” zostawały spore szkody. Niebawem prezydent Gdańska Paweł Adamowicz podjął decyzję nakazującą opuszczenie przez wszystkich działkowiczów terenów działkowych. Grupa działaczy PSM „Przymorze”, członków rad osiedlowych podjęła trud o właściwe zagospodarowanie tego rozległego terenu i nadanie mu charakteru rekreacyjnego. Nie było łatwo, tereny stanowiły „łakomy kąsek” dla licznych podmiotów. Wysiłki przy wsparciu radnego Miasta Gdańska i Prezesa Stowarzyszenia „Godność” Czesława Nowaka zaowocowały sukcesem. Budowę parku rozpoczęto w 2002 r. W 2004 r. z inicjatywy Cz. Nowaka parkowi nadano imię prezydenta Ronalda Reagana a w 2011 r., dzięki staraniom Stowarzyszenia „Godność”, któremu przewodniczy, wykonano pomnik Św. Jana Pawła II spacerującego z Ronaldem Reaganem.

W latach 2002-2005 zajęto się urządzeniem pięknego, rozległego parku ze stawami, licznymi alejkami, estetycznymi ławeczkami i innymi atrakcjami. Wśród nich: duży plac zabaw z nowoczesnymi urządzeniami dla dzieci, skatepark - sfinansowany dzięki firmie GPEC - Gdańsk, ścieżki rowerowe, rezerwat traw nadmorskich a nawet wyodrębniony wybieg dla psów. Tłumy spacerowiczów świadczą o tym, że park na tym terenie to dobra inwestycja. W konkursie wśród nowo urządzonych parków zajął VI miejsce jako jeden z najlepiej urządzonych parków w Polsce. W niedalekiej przyszłości po wydłużeniu moła do 150 m. i urządzeniu przystani dla Białej Floty park zyska na atrakcyjności. Plany się jeszcze nie spełniły.

Paragraf 4 Statutu PSM „Przymorze” z 27.06.2003 r. brzmi: *Przedmiotem działalności Spółdzielni jest zaspakajanie potrzeb mieszkaniowych członków i ich rodzin oraz potrzeb gospodarczych i kulturalnych, wynikających z zamieszkiwania w spółdzielczym osiedlu.* Do wypełnienia tego statutowego zadania konieczne było właściwe zagospodarowanie tzw. infrastruktury. Poza siecią placówek handlowych i dwiema przychodniami rejonowymi powstawały placówki niezbędne do zaspakajania podstawowych potrzeb mieszkańców: przedszkola, szkoły, biblioteki, księgarnie, kluby. W bliżej nieokreślonej przyszłości, co parę lat zapowiadano w środkach masowego przekazu budowę centrum kultury z kinem, teatrem, salą koncertową. Marzenie to spełnił częściowo „Kinoplex” przy ul. Kołobrzeskiej 45. Problem zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie kultury spoczął i nadal spoczywa na barkach Spółdzielni. Mieszkańcy i zarządzający PSM „Przymorze” od początku zabiegali o tworzenie możliwości w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży, niesieniu pomocy osobom starszym a także integrowaniu całej społeczności Przymorza.

W jednodniówce z 1961 r. czytamy: *Na Małym Przymorzu powstanie nasz własny spółdzielczy klub.* Wkrótce klub ten urządzono w odpowiednio przystosowanych trzech pokojach jednego z budynków przy ul. Śląskiej.

W 1964 r. oddano do użytku Dom Społeczny na ul. Śląskiej 66b, w którym całe piętro przeznaczono na działalność społeczno-wychowawczą i kulturalną dla mieszkańców Przymorza. Parter przeznaczono dla usług gastronomii i apteki. Tu przeniesiono działalność z małego klubiku w budynku mieszkalnym. Pierwszym kierownikiem był Edward Lewandowski do 1968 r. Jego następczynią została Irena Jakiel, która kierowała Domem Społecznym od 01.01.1969 r. do 30.09.1975 r.

W tym czasie Dom Społeczny zaczął tętnić życiem i ciekawymi inicjatywami. Powstał dziecięcy zespół taneczny „Czarne koty”. W 1970 r. grupa młodych muzyków związanych z Państwową Operą i Filharmonią Bałtycką i mieszkających na Przymorzu utworzyła zespół Orkiestra Kameralna „Przymorze”. Wśród założycieli i członków zespołu byli m.in.: Andrzej Filar, Krzysztof Sperski, Barbara Żurowska-Sutt, Grzegorz Sutt, Tadeusz Tomczak. Pierwszy koncert odbył się 15 listopada 1970 r. Później wieloletnim dyrygentem tego 14 osobowego zespołu był Andrzej Bachleda. Poranki symfoniczne i inne koncerty okazjonalne cieszyły się dużym powodzeniem. Orkiestra istniała około 10 lat koncertując nie tylko na Przymorzu, ale w całym Trójmieście, a nawet w kraju m.in. w Warszawie. Koncertom towarzyszyły wystawy różnych dziedzin sztuki – malarstwa, rzeźby, grafiki, ceramiki, biżuterii itd. Zobaczyć można było dzieła m.in.: Kazimierza Śramkiewicza, Jana Skóry i innych. Zaowocowało to powołaniem w maju 1977 r. Galerii Konfrontacji „Przymorze” pełniącej rolę salonu artystycznego. Był to w owym czasie jeden z najciekawszych salonów wystawienniczych w Gdańsku. Zajmował się upowszechnianiem twórczości amatorskiej a także organizował raz w miesiącu wystawy artystów profesjonalnych m.in.: Andrzeja Piwarskiego, Mariana Mokwy, Mariana Matochy, Tadeusza Mondrawskiego (dwaj ostatni byli mieszkańcami Przymorza); ceramiki: Koniecznych i Surajewskiego; biżuterii: Pawła Fietkiewicza, który był współtwórcą galerii. Bogaty dorobek artystyczny prezentowany był na wystawie „Bursztynowy jubileusz Marii i Pawła Fietkiewiczów” w Muzeum Bursztynnictwa w Gdańsku w oparciu o zbiory muzealne i prywatne, listopad 2009 r.

Bogatą historię posiada Koło Fotograficzne, późniejszy Klub Fotograficzny „Przymorze”. Założyli je pasjonaci sztuki fotograficznej na początku lat 60-tych. Spotykali się w kotłowni przy ul. Śląskiej, nieco później przenieśli się do Domu Społecznego. Z czasem zyskali instruktora zatrudnionego na kilka godzin tygodniowo. Pierwszym instruktorem był Stefan Figlarowicz: od 01.10.1966 r. do 31.12.1969 r.; w latach 1970 - 1972 był zatrudniony na umowę-zlecenie. W późniejszym okresie pełnił funkcję prezesa Okręgu Gdańskiego Związku Polskich Artystów Fotografików (1974–1976) a następnie prezesa Zarządu Głównego ZPAF (1976–1979). Był wieloletnim kierownikiem Gdańskiej Galerii Fotografii (1990–2008): w latach 1990–1995 jako agenda ZPAF, od 1995 r.

Oddział Muzeum Narodowego w Gdańsku. Był inicjatorem ogólnopolskiego konkursu fotograficznego, prezentującego osiągnięcia w rozwoju budownictwa mieszkaniowego pod nazwą: „Człowiek i jego miasto”. Zyskał dla swojego pomysłu wielkie poparcie i zaufanie ówczesnego prezesa Spółdzielni Romana Raszewskiego. Konkurs firmowany przez Spółdzielnię został ogłoszony w marcu 1969 r., rozstrzygnięty w listopadzie 1969 r. Był to pierwszy w Polsce konkurs problemowy z bardzo wysokimi nagrodami. Całość prac organizacyjnych wzięła na siebie Spółdzielnia. Na konkurs nadesłano 1900 prac. Część z nich prezentowano w Domu Społecznym PSM „Przymorze”. W jury uczestniczyli wybitni fotograficy, architekci i urbaniści. Projektantami byli młodzi malarze, dzisiejsi profesorowie gdańskiej ASP: Jerzy Krechowicz i Andrzej Dyakowski. Sekretarzem konkursu był Edward Lewandowski, kierownik Domu Społecznego PSM „Przymorze”. Pomysłodawcami konkursu byli: Stefan Figlarowicz i architektka Nina Smolarz. Wystawa pokonkursowa miała miejsce w Stowarzyszeniu Architektów Polskich w Warszawie w styczniu 1971r. Była to znacząca dla polskiej kultury wystawa z udziałem wybitnych fotografików polskich. Koło Fotograficzne od 1968 r. już jako Klub Fotograficzny „Przymorze” przystąpił do Federacji Amatorskich Stowarzyszeń. Do 1972 r. prezesem klubu był stoczniowiec Edward Rusinek. Niektórzy członkowie klubu stali się osobowościami w ogólnopolskiej i międzynarodowej działalności artystycznej, m.in.: Krzysztof Krzempek, Leszek Pękała, Andrzej Prokofiew, Maria Tuszyńska. Kolejnymi instruktorami społecznymi klubu byli Roman Joachimowski i Krzysztof Kamiński. Od 16.05.1978 r. do 31.12.1981 r. funkcję instruktora pełnił Zdzisław Błażejczyk, był też kierownikiem pracowni fotograficznej w zakładzie Nowych Technik Nauczania Uniwersytetu Gdańskiego. W pewnym okresie pełnił funkcję prezesa Związku Polskich Artystów Fotografików Oddziału Gdańskiego. Członkowie klubu osiągnęli wysoki poziom sztuki fotograficznej. Za czasów Kamińskiego i Błażejczyka nastąpił rozwój działalności w zakresie udziału członków klubu w wystawach krajowych, międzynarodowych i konkursach zarówno indywidualnie jak i zbiorowo pod szyldem klubu. Dużym powodzeniem cieszyły się wystawy: „Przymorze w obiektywie” na XXV lecie PSM „Przymorze”, „Przymorze i okolice” i inne. Społeczną funkcję prezesa do końca istnienia klubu pełnił Krzysztof Krzempek, dokumentując dzieje Spółdzielni; podobnie czynili to inni. Pasja, poświęcany czas, umiejętności i wielki zapał wszystkich członków klubu przynosiły sukcesy. Wielu klubowiczów zostało członkami Związku Polskich Artystów Fotografików. Do dziś pozostała bogata dokumentacja fotograficzna w zbiorach prywatnych. Po wprowadzeniu stanu wojennego klub praktycznie przestał istnieć.

Dom Społeczny z czasem przemianowany na Międzyosiedlowy Ośrodek Kultury okres swojej świetności przeżywał w drugiej połowie lat siedemdziesiątych. Tu zapoczątkowano amatorski ruch teatralny. Gościli artyści z całej Polski, m.in.: Anna Jantar, Maryla Rodowicz, Daniel Olbrychski, Anna Chodakowska, Jadwiga Polanowska, Alicja Baduszkowa, Stefania Toczyska, Jan Pietrzak. W cyklu spotkań z ciekawymi ludźmi odbywały się spotkania z żeglarzami, którzy opłynęli dookoła świata, m.in.: K. Baranowski, A. Puchalski, K. Jaskuła, K. Kobylińska, T. Remiszewska, K. Chojnowska-Listkiewicz. Popularne były spotkania z pisarzami m.in. z: Fr. Fenikowskim, J. Afanasjewem, A. Perepeczką, St. Fleszarową-Muskat, M. Pruszkowską.

W MOK-u istniało znacznie więcej kół, sekcji i klubów zainteresowań. Niektóre z nich to: Klub Filatelistyczny, Klub Esperantystów, który prowadził bardzo ożywioną działalność pod kierownictwem Anny Abramowicz.

Klub Turystyki założony jako pierwszy w kraju oddział osiedlowy był prowadzony z wielkim poświęceniem 25 lat przez Jerzego Turowieckiego. Organizował wiele wycieczek i imprez turystycznych, które cieszyły się dużym zainteresowaniem mieszkańców.

Bardzo liczny był Klub Kombatanta założony przez Jadwigę Krzempkę, matkę Krzysztofa Krzempka fotografa. Klub do dziś pomaga swoim członkom w różnych problemach.

Od 01.10.1975 r. do 14.11.1976 r. klubem kierowała Danuta Bartos Lasota. Z jej inicjatywy i Macieja Konopackiego, wówczas przedstawiciela Instytutu Gerontologicznego powstał Oddział Gdańskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Z wielkim powodzeniem zajął się dowartościowaniem ludzi starszych. Spotkania tego pierwszego GUTW odbywają się do dziś na Uniwersytecie Gdańskim, w MOK-u jego członkowie spotykają się tylko dwa razy do roku na uroczystych spotkaniach świątecznych. Od 1975 r. MOK pełnił rolę placówki koordynującej wobec innych klubów osiedlowych. Przez wiele lat w MOK-u odbywały się „Jesienne Spotkania ze Sztuką”, także podobne w charakterze „Spotkania Wiosenne”.

Ta szeroka, wartościowa i ciekawa działalność była możliwa dzięki współfinansowaniu tych różnorodnych form pracy przez budżet miasta, a także duże zakłady pracy, m.in. Stocznice Gdańską. Duże zasługi miała dobrze przygotowana kadra instruktorów w licznej obsadzie etatowej. Od 15.12.1976 r. do 31.06.1978 r. kierownictwo w ośrodku kultury sprawowała Matylda Brzozowska kontynuatorka tej wszechstronnej działalności. Aby sprostać zaspokojeniu, potrzeb społeczno-wychowawczych mieszkańców i ich dzieci zwiększano liczbę instruktorów. Od 01.07.1978 r. do 30.09.1984 r. MOKiem kierowała Barbara Kordas Błażejczyk. Kierując MOKiem rozwijała dotychczasową działalność dostosowując ją do potrzeb rosnącej liczby mieszkańców. Powiększyła też zakres działalności ośrodka i ilość instruktorów pracujących w ośrodku do 12 pełnych etatów. W 1984 roku Międzyosiedlowemu Ośrodkowi Kultury nadano imię Romana Raszewskiego, pierwszego prezesa PSM „Przymorze”. Odślonięto także tablicę ku Jego czci. Od połowy lat 80-tych do października 1994 r., z niewielką przerwą, w MOK-u miał swoją siedzibę jeden z najlepszych w Europie: Polski Chór Kameralny „Schola Cantorum Gedanensis” pod dyrekcją Jana Łukaszewskiego. Tu odbywały się próby chóru a także okazjonalne koncerty. Obecnie Polski Chór Kameralny znany jest w całym świecie jako jeden z najlepszych chórów świata.

W końcu lat osiemdziesiątych następuje stopniowy spadek obsady etatowej z powodu oszczędności osiągając w 1989 roku zaledwie 7 etatów. W MOKu miały siedzibę liczne związki kombatanckie, m.in.:

- Związek Byłych Więźniów Politycznych Okresu stalinowskiego Zarząd Główny
- Związek Sybiraków reaktywowany w 1989 r. Oddział „Przymorze”
- Światowy Związek Żołnierzy AK „Wolność i Niezawisłość” Oddział „Przymorze”
- Narodowe Siły Zbrojne Oddział „Przymorze”
- Związek Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych
- Polski Związek byłych Więźniów Politycznych Hitlerowskich Więzień i Obozów Koncentracyjnych. Koło byłych Więźniów Obozów Koncentracyjnych i Więźniarek Ravensbrück

W sumie związki te skupiały około 2000 członków.

MOK pełnił funkcję patrona wobec kolejno powstających placówek społeczno-kulturalnych do 1994 r. Nowe kluby powstawały w miarę rozbudowy kolejnych osiedli wchodzących w skład PSM „Przymorze”.

Pierwszy z nich to uruchomiony w roku 1971 Klub „Piastuś” przy ul. Piastowskiej 98a. Jego powstanie poprzedziły formacje tzw. „Grup podwórkowych”. Dla potrzeb klubu oddano pierwszy z trzech, samodzielny budynek z przeznaczeniem na działalność społeczno-wychowawczą kulturalną. Budynek klubu, którego projekt opracował Miastoprojekt - Gdańsk, zlokalizowano na dużym placu. Kierownictwo klubu powierzono Krystynie Jewstafiew. Funkcję tę pełniła do 1975 r. W miarę upływu czasu plac zyskiwał kolejne elementy wyposażenia: piaskownice, huśtawki, boiska, które zimą pokrywano lodem, solidne ogrodzenie. Zbudowano amfiteatr, basen, który latem był wielką atrakcją dla osiedlowych dzieci pod opieką rodziców i opiekunów. Stopniowo wyasfaltowano dróżki rowerowe, posadzono drzewa, krzewy i kwiaty. W pełni zasłużył na miano Ogrodu Jordanowskiego. Klub obejmował swoją działalnością dzieci i młodzież zarówno podczas roku szkolnego jak i w okresie wakacyjnym. Zajęcia były różnorodne i prowadzone w różnych grupach wiekowych. Klub prowadził zajęcia plastyczne, muzyczne, taneczne, teatralne i sportowe. W okresie wakacji upowszechniono formę tzw. wczasów w mieście. Dla osób starszych odbywały się cykliczne spotkania w „Klubach Seniora”. W 1975 roku kierownictwo klubu objęła Maria Skowron. Klub zatrudniał kilku (4–5) instruktorów. Dzieci przybywało i ich potrzeby rosły. Tworzono nowe koła: sportowe m.in.: tenisa stołowego i turystyczne. Organizowano imprezy okazjonalne: bale i baliki noworoczne, topienie „marzanny”, marsze wiosenne, pochody, przejażdżki bryczkami, Dzień Dziecka, itd. Ciekawostka: w 1983 r. uczniowie X LO przygotowali i wystawili „ku pokrzepieniu serc” w klubie „Piastuś” spektakl p.t.: Victoria Wiedeńska z okazji Trzechsetlecia zwycięstwa króla Jana III Sobieskiego pod Wiedniem.

W 1974 r. z inicjatywy Ryszarda Budzbona, Maksymiliana Rolińskiego i Zbigniewa Jarosza powstał Klub Akwarystyczny „Kirys”. Mieścił się w wózkarni falowca przy ulicy Piastowskiej 100 kl C. Akwaria wykonał społecznie Zb. Jarosz i przez wiele lat dbał o techniczną stronę urządzeń. Oszklenie, oświetlenie, doprowadzenie wody i prądu wykonali pracownicy Spółdzielni. Rybkami, ich karmieniem, rozmnażaniem, zakupem pokarmu i innych akcesoriów

do wyposażenia zajął się M.Roliński na własny koszt. Wszystkie problemy administracyjno lokalowe należały do r. Budzbona. Klub był wielką atrakcją dla dzieci i młodzieży w osiedlu i rozpropagował „modę” na akwaria domowe. Działał do połowy lat osiemdziesiątych.

W 1974 roku Zarząd PSM „Przymorze” z inspiracji wiceprezesa Henryka Góreckiego powołano Barbarę Kordas Błażejczyk jako pełnomocnika ds. społeczno-wychowawczych. Funkcję tę sprawowała do roku 1985. Jako pełnomocnik Zarządu koordynowała działalnością klubów osiedlowych i MOKu w zakresie: letniego i zimowego wypoczynku dzieci, zagospodarowania czasu wolnego w sekcjach i kołach zainteresowań podczas roku szkolnego, organizacji imprez sportowo rekreacyjnych. Prowadziła i rozwijała współpracę ze szkołami, przedszkolami, bibliotekami i placówkami kultury w osiedlach przymorskich. Dbała o wymianę informacji między poszczególnymi placówkami. Działalność ta sprzyjała wymianie doświadczeń, wdrażaniu i doskonaleniu nowych form pracy, integrowaniu pracowników i mieszkańców.

Indywidualny charakter miały trzy kolejne nieistniejące już kluby Przymorza.

W 1974 roku powstał Klub „Kamerton”, który działał do 1990 r. przy ul. Kołobrzeskiej. Kierowała nim Renata Wesołowska. Klub zajmował się popularyzowaniem muzyki. Tu były prowadzone zespoły młodzieżowe pod kierunkiem T. Kałdowskiego, zajmujące wielokrotnie pierwsze miejsca w Wojewódzkich Przeglądach Zespołów Muzycznych. W tym klubie mieściło się Ognisko Muzyczne nr 5. W ramach Małej Akademii Jazzu organizowane były jeden raz w miesiącu dla stuosobowych grup uczniów kl. V-VIII – cykliczne spotkania z wybitnymi artystami muzyki jazzowej m.in.: Janem Ptaszynem-Wróblewskim, Krzysztofem Zgrają, Januszem Popławskim, Krzysztofem Sadowskim, Jerzym Detko, Leszkiem Dranickim, Lorą Szafran, Jackiem Śmietaną, Tomaszem Szukalskim. W klubie występowali też artyści Państwowej Opery Bałtyckiej i Filharmonii Bałtyckiej.

Kolejny klub początkowo nosił nazwę „U Madzi”. W 1975 r. i mieścił się przy ul. Opolskiej 3. Kierownikiem klubu została jedna z inicjatorek jego powstania, Matylda Brzozowska. Sprawowała tę funkcję do 1976 roku. Zadaniem klubu było upowszechnianie czytelnictwa poprzez współpracę z: biblioteką – Filią nr 16 Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej, Księgarnią Domu Książki i Klubem Wiedzy i Myśli. W klubie odbywały się konkursy czytelnicze i spotkania literackie popularyzujące różne dziedziny nauki. Organizowano wystawy książki i prasy, a także prezentację bibliotek domowych z uwzględnieniem exlibrisów i białych kruków. W 1977 r. ustalono dla klubu nazwę „Dylemat”, a kierownikiem klubu została Halina Bastek. Klub działał do 1979 roku czyli do uruchomienia w nowym budynku klubu „Maciuś I”.

Od 1977 roku swoją działalność rozpoczęła świetlica przy ul. Jagiellońskiej 4a. Kierownikiem jej została Halina Cynka i prowadziła zajęcia dla dzieci do 1974 roku. W 1975 r. w miejsce świetlicy powstał klub „Pinezka”, kierowała nim do 1978 r. Jolanta Górka. Klub zajął się upowszechnianiem i przybliżaniem sztuki teatralnej. Powstał w nim jedyny w swoim rodzaju Gdański Teatr Publicystyki prowadzony przez Wandę Neuman i Wiesława Nowickiego. Była to bardzo ciekawa forma teatru, który sięgał do reportażu, dostosowując go do warunków scenicznych. W klubie „Pinezka” odbywały się spotkania ze znanymi aktorami, m.in. z: Mają Komorowską, Władysławem Kowalskim (filmowym Kargulem), pisarzami, m.in.:

Aliną i Czesławem Centkiewiczami. Od 1979 r. do 1982 r. klubem kierował Marcin Lubiński. W tym czasie zakupiono dla klubu reflektory. Kontynuowano organizację spotkań z ciekawymi ludźmi i działania teatralne. W latach 1983-1986 klubem „Pinezka” kierował Piotr Szczepański, zatrudniony w klubie od 1979 r. Dzięki jego staraniom klub zyskał profesjonalne oświetlenie ze sterownią 24-kanalową i dobre udźwiękowanie. Pozwoliło to na prowadzenie działalności muzycznej. W klubie działał zespół „Rega” (od nazwy muzyki reage) w składzie: Ryszard Tymon Tymański, Mikołaj Trzaska, Jarosław Turbiasz, obecnie basista Golden Life’u, r. Janowski i Marzena Komsta, grała na klawiszach. Obecnie tworzy z wielkim powodzeniem muzykę współczesną, poza granicami Polski. Za sprawą Piotra Szczepańskiego w roku 1980 Klub „Pinezka” gościł przez trzy dni Gdański Uniwersytecki Teatr „Logos” oraz Teatry z Bremy (w sumie 11 spektakli), na których obecny był sekretarz kanclerza RFN Willy Brandta – Hans Kosznik. Wręczał on nagrody w ramach Kulturalnej Współpracy Polsko-Niemieckiej. To wydarzenie było transmitowane przez telewizję szwedzką i niemiecką.

W 1983 r. powstał unikalny dla całego regionu Polski Północnej - Ośrodek Kultury Tkackiej przy ulicy Jagiellońskiej 8. Organizacyjnie ośrodek podlegał klubowi „Pinezka”. Za działalność ośrodka odpowiadał Henryk Sokalski.

Wielu mieszkańców Przymorza pamięta jeszcze piękne miniaturowe wystawy w dużym oknie na parterze pawilonu przy ul. Jagiellońskiej 8. Głównym organizatorem wystaw i instruktorem tkactwa w Ośrodku Kultury Tkackiej był Henryk Sokalski. Organizował przeglądy twórczości tkackiej np.: Pierwszy Przegląd Nieprofesjonalnej Twórczości Tkackiej Spółdzielczości Mieszkaniowej Polski Północnej, Drugi Ogólnopolski Przegląd „Rękodzieło 86 - Włókno-Kolor”. Podjął ciekawą współpracę z Warsztatami Terapii Zajęciowej dla Osób Niepełnosprawnych zajmujących się wyrobami w zakresie ceramiki. Wspólnie organizowano pokazy wyrobów. W tej siedzibie ośrodek funkcjonował do 1994 r. Klub „Pinezka” działał do 1989 r., jednak z powodu braku środków finansowych został zlikwidowany.

W 1978 r. oddano do użytku kolejny samodzielny budynek, w którym podjął działalność klub „Bolek i Lolek”, przy ul. Kołobrzeskiej 57. Pierwszym kierownikiem klubu była Matylda Brzozowska i kierowała klubem do 1984 r. Klub podjął działalność w zakresie pracy z dziećmi, młodzieżą i dorosłymi. Zorganizowano i prowadzono wiele kół i sekcji zainteresowań. Dzieci było w osiedlu dużo, miały różne potrzeby i zainteresowania. Szeroko rozwijała się działalność rekreacyjno sportowa. W otoczeniu klubu znajdował się rozległy teren, który stopniowo wyposażono w urządzenia zabawowe, piaskownice, amfiteatr, 2 boiska i basen z fontanną. Tak powstał największy jeśli chodzi o powierzchnię Ogród Jordanowski. Dla osób starszych utworzono Klub Seniora. Wielkim zainteresowaniem cieszyły się imprezy okazjonalne: bale noworoczne, topienie „marzanny”, Dzień Dziecka, rocznice historyczne i inne. Szczególnie atrakcyjnie obchodzony był ogłoszony w 1979 r. przez UNESCO „Międzynarodowy Rok Dziecka”. Imprezy trwały przez kilka miesięcy. Szkoły, przedszkola i kluby osiedlowe prezentowały swój dorobek z udziałem całych rodzin. W ramach Jarmarku Dominikańskiego i Dni Gdańska w Ogrodzie Jordanowskim na terenie klubu odbywały się prezentacje dorobku zespołów z terenu Kaszub i Kociewia. W 1984 r. kierownictwo klubu „Bolek i Lolek” objęła Urszula Szeglowska i kontynuowała wszystkie formy działalności.

W 1979 roku powstał Klub „Maciuś I” przy ul. Opolskiej 2. Kierownikiem klubu została Halina Bastek. Klub wypełnił się dziećmi i młodzieżą oczekującą ciekawych zajęć. Instruktorzy mieli pełne ręce pracy tworząc sekcje i koła wg potrzeb zainteresowanych. W latach 1981-1986 klubem kierowała Danuta Lasota. Była inicjatorką Wojewódzkiego Przeglądu Zespołów Muzycznych „Nowa Fala”. Występy w ramach przeglądu odbywały się w klubie „Maciuś I”.

Wszystkie kluby zatrudniały po kilku instruktorów, średnio 5 – pełnoetatowych i 2-4 w niepełnym wymiarze. Pozwalało to na prowadzenie wszechstronnej działalności dla dzieci i młodzieży, a także osób starszych. Przez wszystkie kluby, w dłuższym lub krótszym okresie ich dotychczasowego istnienia przewinęło się wiele wybitnych postaci świata kultury, artystów profesjonalnych i amatorów, zespołów orkiestrowych i innych. W dwóch amfiteatrach – przy klubach „Piastuś” oraz „Bolek i Lolek” w okresie letnim odbywał się przez wiele lat Festiwal Piosenki Wakacyjnej dla dzieci i z udziałem dzieci, a także z udziałem artystów Międzynarodowego Festiwalu Piosenki w Sopocie. Ponadto koncertowały zespoły takie jak : Babsztyl, Niebieskie Berety, Dixieland, Secondo Side, Wały Jagiellońskie, Teatr uliczny „Tako”, a także zespoły folklorystyczne i dziecięce z różnych ośrodków Trójmiasta i Polski. Koncertów tych słuchały chętnie również osoby starsze.

W klubach prowadzono sekcje i koła zainteresowań: plastyczne, muzyczne, teatralne, taneczne, rytmiczne, gimnastyczne: gimnastyka dla pań, aerobik, callanetics i inne. W okresie wakacyjnym kluby podejmowały trud prowadzenia tzw. wczasów w mieście, czyli zorganizowanej opieki z częściowym wyżywieniem dla dzieci, które z różnych względów pozostawały podczas wakacji w domach. Setki dzieci i dorosłych zaangażowanych było w zabawy i sport: spartakiady, turnieje piłki nożnej, wyścigi rowerowe i rajdy kolarskie.

Od 1978 r. datuje się tradycja ulicznego biegania, które z czasem przybrało nazwę: „Uliczny Bieg Przymorski o Puchar Prezesa PSM” Przymorze”, którego głównym organizatorem stał się z czasem klub „Maciuś I” przy współpracy klubu „Bolek i Lolek”. Tradycyjnie bieg organizowany jest w trzecią sobotę września, jego trasa wiedzie przez osiedlowe uliczki. Liczba uczestników waha się od 500 do 1000. Wszystkie kluby zatrudniały instruktorów sportowych i prowadziły zróżnicowaną działalność sportową. Z czasów prowadzenia przez kluby działalności sportowej, pod okiem różnych instruktorów zachowało się wiele pucharów i dyplomów zdobycznych te kluby.

•••

Dokonujące się w Polsce od 1990 r. zmiany odbiły się w polityce gospodarczej państwa zmianą sposobu traktowania spółdzielczości mieszkaniowej. Państwo wycofało się z dotowania części kosztów budowy i utrzymania mieszkań. Spowodowało to gwałtowny wzrost obciążenia spółdzielców i spółdzielni wydatkami związanymi z utrzymaniem substancji mieszkaniowej. Szczególnie trudny okres przeżywała Spółdzielnia w latach 1990 – 1991. Na mocy specjalnej ustawy o spółdzielczości rozpatrywano możliwość podziału Spółdzielni na mniejsze. Wariantów było wiele – podział na 2, 4, 5 a nawet 10 spółdzielni. Byłby to kres PSM „Przymorze”. Przeważył rozsądek i rachunek ekonomiczny. Po dokładnych analizach i wielu dyskusjach Zebranie Przedstawicieli Członków zdecydowało, że Spółdzielnia nie podzieli się.

Zwiększono jednocześnie kompetencje czterech Rad Osiedli do decydowania o eksploatacji, remontach oraz do ustalania opłat za lokale mieszkalne i użytkowe.

Utrzymano również istnienie klubów osiedlowych. Konieczność oszczędności spowodowała zmniejszenie obsady etatowej i zmusiła do poszukiwania dodatkowych środków na działalność kulturalną. Pomimo uszczuplonej kadry, obecnie 2-3 etaty instruktorskie w każdej placówce, działalność klubów osiedlowych jest nadal prowadzona. Miejsce dotacji zastąpiła konieczność wynajmowania pomieszczeń klubowych na różne formy działalności gospodarczej. Często najemcami są wysoko wykwalifikowani fachowcy zajęć dla grup: dziecięcych, młodzieżowych, dorosłych w zakresie języków obcych, muzyki, plastyki, gimnastyki, tańca itd...

W skomplikowanej sytuacji znalazł się Międzyosiedlowy Ośrodek Kultury. Przez pewien czas otrzymywał niewielkie dotacje z czterech osiedli. Zdołano utrzymać kilka zaledwie kół i sekcji dla dzieci i młodzieży, w których odbywały się zajęcia plastyczne, rytmiczne i umuzykalniające. Ponadto prowadzono gimnastykę i calanetics dla dorosłych w formie wynajmu pomieszczeń klubowych na te zajęcia z całkowitą odpłatnością dla uczestników zajęć. Do 04.03.1994 r. funkcję kierownika ośrodka pełniła Jolanta Górka-Kępińska. Od 05.03.1994 r. obowiązki kierowania placówką przejęła Zofia Libura, w MOKu zatrudniona od 1983 r. W tym samym roku z inicjatywy Rady Osiedla „Jagiellońska” przeniesiono do MOKu Ośrodek Kultury Tkackiej a Henrykowi Sokalskiemu powierzono obowiązki instruktora w MOKu. Od tego momentu do połowy 2005 r. jedynie dwie osoby podtrzymywały działalność merytoryczną. Powodowało to nadmierne obciążenia obowiązkami. Ponadto zlikwidowano całkowicie dotacje dla działalności merytorycznej. Ośrodek zaczął używać nazwy „Dom Kultury”. Placówka nie była remontowana od 1986 r., wygląd wszystkich pomieszczeń oraz wyposażenia coraz bardziej się pogarszał. Ograniczało to możliwości wynajmu pomieszczeń. Na dodatek regulacji wymagała sytuacja własności gruntu pod budynkiem. Dzięki wspólnemu wysiłkowi klubu seniora, sponsorom prywatnym i Radzie Nadzorczej wykonano drobne naprawy i malowanie, dokonano zakupu krzesel. Poprawił się wygląd pomieszczeń, zwłaszcza sali widowiskowej. Uregulowanie własności gruntu pozwoliło na wykonanie większego zakresu remontu całej placówki. Ułatwiło to wynajmowanie pomieszczeń i kontynuowanie działalności kulturalnej.

Unikalną działalność w Domu Kultury prowadzi Henryk Sokalski kierując Pracownią Plastyczną oraz Ośrodkiem Kultury Tkackiej (od 1983 r.). Dzięki umiejętnie prowadzonym zajęciom, wiele osób zarówno młodych jak i starszych, odkrywa i rozwija swoje plastyczne uzdolnienia. Dorobek artystyczny wielu uczestników tych zajęć prezentowany jest na licznych wystawach. Od początku 1999 r. w Pracowni Plastycznej istnieje klub hafciarski „Tamborek”, którego hafty, głównie kaszubskie i inne rękodzieła były prezentowane nie tylko w Domu Kultury ale w różnych miejscowościach na Kaszubach i zdobywały wiele nagród i wyróżnień. Andrzej Pieszczyk zdobył za haft krzyżykowy nagrodę w konkursie ogólnopolskim.

Dużą grupę stałych bywalców stanowią członkowie Klubu Seniora „Przymorze”, miłośnicy wieczorków tanecznych, wielce pomocni w różnych sytuacjach placówki m. in. obdarowywali słodyczami dzieci na okolicznościowych imprezach, przygotowywali paczuszki dla dzieci z okazji mikołajkowych balików. Również pomocni w organizacji imprez dziecięcych są harcerze

z Hufca „Przymorze” Związku Harcerstwa Polskiego, który od 1994 r. ma swoją siedzibę w Domu Kultury. Wcześniej hufiec funkcjonował korzystając z pomieszczeń w kotłowni przy ul. Śląskiej

Od 1998 r. miało tu siedzibę Stowarzyszenie Teatru Otwartego i w ramach Muzycznego Roku dla Przymorza organizowało w latach 1998 – 2004, sporadycznie koncerty edukacyjne dla dzieci i koncerty muzyki poważnej dla dorosłych korzystając z dofinansowania w ramach tzw. grantów dla organizacji pozarządowych. Od 2005 r. organizacją koncertów zajmuje się Stowarzyszenie Przyjaciół Teatru Otwartego. Koncerty odbywają się średnio raz w miesiącu. Dom Kultury zajmuje się przygotowaniem sali i współpracą ze szkołami w zakresie zapewnienia publiczności na koncertach.

Od 2000 r. funkcjonuje w placówce Akademia Keyboardu prowadzona przez Pawła Sadowskiego (jako najemcy). Uczniowie uczą się gry na instrumentach klawiszowych i gitarze; w ciągu roku popisują się swoimi umiejętnościami na koncertach. Zajęcia umuzykalniające dla dzieci prowadzi Barbara Imianowska, pracownik ośrodka od 2005 r. Dzięki jej staraniom w znajdowaniu sponsorów od 2005 r. udaje się organizować dwutygodniową „Akcję lato”. Są to wycieczki i inne zajęcia dla gromadki dzieci. W latach 2007 – 2008 z inicjatywy przewodniczącego Rady Nadzorczej PSM „Przymorze” A. Kmiecica i dzięki przychylności Zarządu i Rady Nadzorczej PSM „Przymorze” wykonano generalną modernizację całego piętra, czyli wszystkich pomieszczeń Domu Kultury. Wymieniono okna, zainstalowano nowoczesne oświetlenie, wymieniono instalację elektryczną, wymieniono parkiety, wbudowano nowe drzwi do wszystkich pomieszczeń, zmodernizowano zaplecze kuchenne, zakupiono nowe stoły i nowe krzesła. Od października 2008 r. Barbara Imianowska odpowiada za działalność Domu Kultury. W Domu Kultury w dalszym ciągu działa kilkanaście związków kombatanckich. Mają tu swoją siedzibę, organizują spotkania i pełnią dyżury rozwiązując problemy swoich członków, namawiają do spisywania wspomnień i ich publikacji. Kilka publikacji już się ukazało.

Swoją siedzibę od połowy lat sześćdziesiątych ma tutaj Polski Związek Wędkarski i Klub Wędkarza. Klub organizuje zawody wędkarskie, wyjazdy rodzinne i prowadzi „szkółkę” młodego wędkarza.

Mimo licznych trudności, głównie finansowych, kadra ośrodka stara się utrzymać działalność na dobrym poziomie przy skromnej obsadzie etatowej, równej 2 i 1/4 etatu dla pracowników merytorycznych. Od pewnego czasu dzięki wyposażeniu sali widowiskowej w odpowiednie urządzenia, odbywają się ciekawe wernisaże prezentujące twórczość plastyczną profesjonalną i amatorską.

W Osiedlu nr 1 kierownikiem Klubu „Maciuś I” od 1987 r. jest Urszula Lisowska (zatrudniona w klubie od 1984 r.). W latach dziewięćdziesiątych klub prowadził 8 sekcji i kół zainteresowań. Obecnie jest ich 15, wśród nich warsztaty plastyczne, zajęcia umuzykalniające, zespoły wokalne i taneczne, m.in.: Studio Piosenki, dzięki któremu dzieci i młodzież zdobywają szereg nagród na Ogólnopolskich festiwalach. W konkursach piosenki m.in.: Anna Stankiewicz zdobyła główną nagrodę ufundowaną przez Pawła Adamowicza na Festiwalu Piosenki Morskiej „Małe Szanty” zaś Kamila Michałowska zdobyła I miejsce w VII Nadbałtyckim Festiwalu Piosenki Dziecięcej o Bursztynowe Słoneczko w Ustce. Małgorzata Szczepańska-

Stankiewicz prowadzi zajęcia indywidualne gry na pianinie i utworzyła zespół „Mix”, który zdobył wyróżnienie na Ogólnopolskim Festiwalu Harcerskim Kultury - Kielce 2005, II miejsce na Międzywojewódzkim Festiwalu Piosenki i Tańca „Łowcy Talentów” Kwakowo 2007. Prowadzi też sekcję cheerleaderek pierwszoligowego zespołu futbolu amerykańskiego „Seahawks”. Na uwagę zasługuje organizowany od 1978 roku „Uliczny Bieg Przymorski” obecnie pod patronatem Przewodniczącego Rady Osiedla „Przymorze-Śląska” – w tym roku odbył się już XXXII bieg. Jest to impreza dla wszystkich szkół podstawowych, która wspaniale spełnia rolę integrującą przymorskie dzieci. Przy Klubie „Maciuś I” znajduje się Ogród Jordanowski. W latach 1999–2001 został zmodernizowany i wyposażony w nowe, bezpieczne urządzenia zabawowe. Służy dzieciom, młodzieży i starszym. Ważną rolę dla mieszkańców pełni Koło Seniora. Prowadzi działalność nie tylko dla osób samotnych ale i tych, którzy lubią wspólne śpiewanie, tańce i towarzystwo. W szerszym gronie mogą czuć się młodzi i potrzebni innym. W klubie nadal ma swoją siedzibę znany w całym świecie Gdański Klub Fantastyki i ciągle znajduje zwolenników nie tylko wśród Gdańszczan ale całej Polski i świata. Ma on największą w Polsce bibliotekę książek z dziedziny fantastyki. Na terenie klubu „Maciuś I” odbył się pierwszy festyn integracyjny „Nie sam” organizowany dla dzieci niepełnosprawnych. Klub pomimo swoich uwarunkowań zawsze zaprasza osoby niepełnosprawne na swoje zajęcia i otacza ich odpowiednią opieką i wsparciem. Wiele osób uczestniczy w szkoleniach „Ratuj życie” prowadzone przez ratowników PCK oraz w spotkaniach z Funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej. Na temat klubu „Maciuś I” powstały prace autorstwa Urszuli Lisowskiej: Monografia klubu „Maciuś I” w Gdańsku – Przymorzu. Gdańsk, 2001 r., praca licencjacka; Historia i dzień dzisiejszy Gdańskiego Klubu Fantastyki z siedzibą w klubie „Maciuś I” w Gdańsku Przymorzu, Słupsk, 2004 r., praca magisterska.

W Osiedlu nr 2 Klubem „Piastuś” od 1990 r. do 31.03.2008 r. kierowała Stanisława Kalwa. Już w 1967 r. organizowała grupy podwórkowe dla osiedlowych dzieci a od 1971 r. zatrudniona w Klubie, Po 1990 r. w trudnych czasach szukania oszczędności, konieczności wynajmowania znacznych powierzchni klubowych, ograniczeń etatowych itp. sukcesem było utrzymanie około 20 kół i sekcji w działalności klubowej. Ten problem dotyczył wszystkich placówek w PSM „Przymorze” i nadal jest aktualny. Wielką popularnością cieszyły się kilkudniowe imprezy związane z Dniem Dziecka integrujące środowiska trzech blisko siebie położonych Osiedli: Tysiąclecie, Piastowska i Jagiellonów. Sukcesem było organizowanie cyklicznych spotkań z muzyką i teatrem dla dzieci, organizowanie koncertów dla dorosłych.

Otoczenie klubu stanowi duży Ogród Jordanowski, starannie zadbane, wielokrotnie w prasie wybrzeżowej wymieniany jako jeden z atrakcyjniejszych ogrodów w Trójmieście.

W 1998 r. Administracja Osiedla nr 2 na wniosek Rady Osiedla zakupiła nowe, estetyczne i bezpieczne drewniane urządzenia zabawowe. Klub „Piastuś” brał udział w Turnieju Dzielnic organizowanym z okazji 1000-lecia Miasta Gdańska i zdobył drugą nagrodę. Od 01.04.2008 r. kierownictwo klubu przejęła Ewa Abramowska (od 02 listopada 1983 r. zatrudniona w klubie jako instruktor plastyki). Jest kontynuatorką szerokiego spektrum działalności klubowej i zwolenniczką nowych form:

- dla dzieci od 6 m-ca życia do 3 lat zajęcia Musical Babies, prowadzone w j. angielskim. Uważliwiają one dzieci na dźwięk i rytm oraz uczą rodziców jak dbać o prawidłowy rozwój emocjonalno motoryczny dziecka.

- dla dzieci od 4 do 6 lat zajęcia przedszkolne;
- od 6–10 lat propozycja zajęć - spotkania ze sztuką;
- od 10–18 lat gra na gitarze, keyboardzie, flecie prostym lub zajęcia wokalne;
- dla młodych dziewcząt zajęcia w Szkole Tańca La Pasion;
- dla osób w średnim wieku i starszych: aerobic, gimnastyka zdrowotna i cotygodniowe spotkania w Kole Seniora.

Klub „Piastuś” organizuje szereg imprez okazjonalnych, są to: festyny z okazji Dnia Dziecka, festyny rodzinne, Spartakiada Przedszkolaków, Przegląd Piosenki Przedszkolnej, od 2004 r., Przegląd Piosenki Młodzieżowej, od 2009 r. Klub „Piastuś” ponadto jest organizatorem cyklicznych imprez sportowych: Turnieje Piątek Piłkarskich, Turnieje Trójek Siatkarskich.

We współpracy z Pomorskim Ośrodkiem Ruchu Drogowego (PORD) na terenie Ogrodu Jordanowskiego organizuje zawody rowerowe i cykliczne egzaminy na kartę rowerową i motorowerową a głównym sponsorem tych imprez i fundatorem nagród jest również PORD. Od kilkunastu lat w klubie ma siedzibę MOTOBIT. Wynajmując pomieszczenia klubowe organizuje kursy prawa jazdy. Na uwagę zasługuje współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej (MOPS), który ma siedzibę na Żabiance. Jest to wspólna organizacja spotkań integracyjno-edukacyjnych m.in.: w zakresie nauki języka angielskiego dla dzieci z rodzin objętych opieką MOPSu. Dzieci ze skierowaniem z MOPSu korzystają z organizowanych przez klub „Wczasów w mieście”. Klub organizuje zajęcia wyrównawcze w zakresie szkoły podstawowej dla dzieci z uboższych rodzin. Dwa razy w roku organizowane są zbiórki leków i środków higienicznych dla gdańskiego hospicjum. Obecnie klub podjął współpracę z Fundacją „Mam marzenie” i 12.09.2009 r. zorganizował festyn „Dzień Marzyciela” na terenie Ogrodu Jordanowskiego. W czasie trwania festynu dwaj chłopcy, podopieczni fundacji zostali obdarowani laptopami. W czasie festynu zorganizowano możliwość oddania krwi dla chorych dzieci. Od września z inicjatywy Ewy Abramowskiej ruszają nowe zajęcia dla najmłodszych: „Edukatywka”. To forma łączenia zajęć opiekuńczo-wychowawczych z nauczaniem. Nowa udana inicjatywa klubu „Piastuś” to „Wigilia Przymorska” dla mieszkańców, organizowana po raz pierwszy w 2008 r. w Ogrodzie Jordanowskim.

Administracja Osiedla nr 3 nie posiada budynku klubowego. Dzieci, młodzież i dorośli korzystają z istniejących klubów w innych osiedlach. W osiedlu funkcjonują niezależnie od siebie dwa koła seniora. Koło Seniora „Pinezka”, któremu przewodniczy Barbara Cirocka. Koło istnieje od 20 lat i skupia około 45 osób, są to ludzie starsi i samotni. Dla większości z nich wspólne spotkania to niemal jedyny kontakt z innymi ludźmi i odskocznia od szarego codziennego życia w „czterech ścianach”. W styczniu 2009 r. powstało drugie Koło Seniora „Jagiellonka”. Przewodniczy mu Mirosława Żeludkowska. Zajęcia są ciekawe i różnorodne. Są to spotkania z ciekawymi ludźmi, wyjścia do kina i do teatru, wycieczki krajoznawcze i na gryby, imprezy okolicznościowe. Istnienie tych kół to zasługa Rady Osiedla, która zabezpiecza środki w planach budżetowych Osiedla nr 3. Ponadto administracja za zgodą Rady Osiedla

sporadycznie wspierała finansowo Akcję Letnią dla dzieci organizowaną przez Klub „Piastuś”. Niewielkie wsparcie otrzymało Koło Seniora w Filii nr 9 Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej, ul. Jagiellońska 8. Większość członków tego koła to mieszkańcy Osiedla nr 3. W Osiedlu nr 4 klubem „Bolek i Lolek” do 31.07.2005 r. kierowała Urszula Szeglowska (od 1984 r.) Główny nacisk w ostatnich latach kładła na organizację imprez masowych, tj.: Turniej Wiedzy o Gdańsku dla szkół przymorskich, Powitanie Wiosny, zawody latawcowe i Osiedlowy Turniej Piłki Nożnej w trzech kategoriach wiekowych. Uczestniczyło w nim 400-600 osób. Od 01.08.2005 r. klubem kieruje Piotr Szczepański (zatrudniony od 01.03.2005 r.). Sprawił, że Klub „Bolek i Lolek” przeorientował profil działalności, nastawiając się na szersze spektrum odbiorców co jednocześnie pozwoliło ukierunkować prace klubu na rzecz całego osiedla, a nie tylko dzieci i seniorów. Podjął udaną próbę stworzenia pracowni plastycznej poprzez adaptowanie patio klubowego. Dokonał wyposażenia klubu w sprzęt oświetlenia teatralnego i systemy nagłośnienia bezprzewodowego. Pozwoliło to stworzyć „scenę” do prezentacji małych form teatralnych, poezji, poezji śpiewanej oraz przystosować do eksponowania plastyki i fotografii w galerii klubowej. Jednocześnie nawiązał udaną współpracę z instytucjami upowszechnienia kultury działającymi na terenie kraju jak i za granicą. Pozwoliło to na zaproszenie poetów z Wietnamu, Niemiec, USA, Litwy, Indonezji i Polski na spotkania z naszymi mieszkańcami. Klub odwiedzili wraz ze swoimi programami: Ernest Bryll, Lam Quang My z Wietnamu, Georgia Scott z USA, Ingo Cesaro i Berndt Keblermann z Niemiec. Stworzono prężnie działający klub poetycki, którego członkowie zdobyli i zdobywają nagrody za swoją twórczość: Dorota Pyra Grand Prix w Japonii, Anna Jopek Świtalska w Hiszpanii i Anglii, Lech Szeglowski w Kanadzie, Piotr Szczepański w Japonii i Niemczech, Alicja Mojko w Wietnamie. O tych sukcesach pisano w prasie literackiej w Polsce, Niemczech i w Irlandii. Na niwie sportu uczestnicy klubowych sekcji zainteresowań też odnieśli kilka sukcesów. Mistrzostwo Kraju w gimnastyce artystycznej, dwukrotne Mistrzostwo Europy i raz Mistrzostwo Świata. W zajęciach klubu poetyckiego uczestniczy wielu twórców mieszkających na terenie osiedla, ale też i mieszkających na terenie całej Polski. Podjęto współpracę z Fundacją Edukacji Ekologicznej. Ważną sprawą dla działalności środowiskowej klubu jest świadomość władz Rady Osiedla i kierownictwa Administracji o konieczności i o potrzebie oddziaływania kulturowego na całą społeczność osiedlową. Równolegle klub prowadzi 19 kół i sekcji wypełniając potrzeby dzieci i młodzieży w zakresie plastyki, tańca, teatru, sportu, informatyki i.t.d. oraz 7 sekcji dla dorosłych m.in. sportowe, komputerowe, szkoła poetycka haiku, koło literacko-poetyckie i Koło Seniora. W okresie letnim klub zaprasza dzieci na atrakcyjne „wczasy w mieście” z urozmaiconym programem sportowo-turystyczno-wycieczkowym. Osiedle nr 4 również posiada duży Ogród Jordanowski z amfiteatrem starannie odnowionym w 2008 r. przez Administrację Osiedla nr 4.

•••

Rok 2009 dla PSM „Przymorze” był rokiem Jubileuszu 50-lecia i w działalności społeczno-kulturalnej zapisuje się szerokim wachlarzem różnorodnych imprez: konkursów, wystaw, festynów, itd.

Dom Kultury im. R. Raszewskiego zainauguował obchody 50-lecia PSM „Przymorze” uroczystym posiedzeniem Rady Nadzorczej PSM „Przymorze” dokładnie w dniu 50-lecia powołania Spółdzielni, czyli 17.02.2009 r. W posiedzeniu wzięli udział członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu Spółdzielni oraz członkowie założyciele i wieloletni działacze Rady Nadzorczej. Referat omawiający powstanie i rozwój Spółdzielni wygłosił mgr inż. Adam Kmiec - przewodniczący Rady Nadzorczej PSM „Przymorze”. Wśród zaproszonych obecny był prof. inż. arch. Wiesław Anders - członek założyciel Spółdzielni, jeden z projektantów tzw. „Małego Przymorza” i wieloletni działacz Rady Nadzorczej. Podzielił się swoimi spostrzeżeniami na temat realizacji projektów budowy w realiach sprzed 50 lat. Swoimi wspomnieniami podzielił się również Alojzy Lewicki, przewodniczący Rady Nadzorczej w latach 1965-1971. Szczególnie serdecznie wspominał zasługi Leopolda Krzempka w pracy społecznej na rzecz mieszkańców Przymorza.

Z innych działań Domu Kultury na uwagę zasługuje cykl wystaw: „Mieszkańcy tworzą”, a wśród nich wernisaż Haliny Gajewskiej: „Tkaniny i malarstwo” w dniu 17.04.2009 r. Halina Gajewska mieszka w PSM „Przymorze” od 1966 r. Jak sama wspomina pierwszą wystawę na Przymorzu miała w 1972 r., p.t. Zabytki architektury Gdańska - *jeden z moich obrazów pozostał do dzisiaj jako pamiątka tamtych dni w sali konferencyjnej Zarządu Spółdzielni*. Halina Gajewska była uczennicą Tadeusza Kantora i Jerzego Nowosielskiego w Wyższej Szkole Sztuk Plastycznych w Krakowie w latach: 1948 – 1950. W 2006 r. z okazji 60-lecia pracy twórczej otrzymała Nagrodę Miasta Gdańska. Warto jeszcze wspomnieć cieszący się dużym powodzeniem konkurs na „Najlepszy wiersz o Przymorzu” dla dzieci i młodzieży szkół przymorskich, rozstrzygnięty 05.06.2009 r., zorganizowany z inicjatywy Barbary Imianowskiej.

Klub „Maciuś I”, który w 2009 r. obchodzi swoje 30-lecie, jest również organizatorem ciekawych imprez z okazji 50-lecia PSM „Przymorze”.

Ważniejsze z nich to:

- Turniej wiedzy o Gdańsku, Oliwie i Przymorzu dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych. W jury konkursu zasiadał m. in. prof. Jerzy Samp. Każda ze szkół otrzymała puchar, dla uczniów były nagrody rzeczowe, głównie ciekawe książki.
- Spotkanie po latach. Udana impreza dla byłych pracowników i działaczy PSM „Przymorze” i klubu „Maciuś I” połączona z pokazami dorobku klubu: występy zespołów klubowych, wystawy prac uczestników zajęć plastycznych, malarstwa Stanisława Prusa – kierownika administracji Osiedla nr 1, wystawa fotograficzna z działalności klubowej.

Klub „Piastuś” już w styczniu 2009 r. rozpoczął obchody 50-lecia i ogłosił konkurs fotograficzny „Przymorze - moja dzielnica - 50 lat później”. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło w marcu a duża pokonkursowa wystawa prezentowana była przez kilka miesięcy na ścianach klubowych korytarzy. W maju odbył się turniej piłki nożnej o puchar 50-lecia z udziałem młodzieży szkół podstawowych i gimnazjalnych.

W ramach obchodów 50-lecia PSM „Przymorze”, z inicjatywy kierownika klubu „Piastuś” - Ewy Abramowskiej, w dniu 23.10.2005 r. odbyła się niecodzienna uroczystość: „50 drzew na 50-lecie”. Zakup urodziwych, o wysokości 1,20 - 1,40 metra sadzonek: 10 dębów i 40 czarnych sosen sfinansował Andrzej Jaworski - poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polski. Sadzonki drzew własnym transportem dostarczyła Dagmara Romanowicz – właścicielka Ośrodka Szkolenia

Kierowców „Poldek”. Na rozpoczęcie sadzenia wszyscy odśpiewali „100 lat” na cześć 50-letniej „Jubilatki” i zgodnie skandowali aby PSM „Przymorze” przetrwała wszystkie „burze” i trwała tyle co zasadzone wspólnie drzewa: dęby i czarne sosny. W uroczystości wzięło udział liczne grono pracowników i działaczy PSM „Przymorze”, około 200 uczniów klas I-III Szkoły Podstawowej nr 76 wraz z wychowawcami i gromadka mieszkańców Osiedla nr 2. Sadzeniu drzew towarzyszyło skandowane przez dzieci hasło:

Aby świat nasz był radosny, posadzimy dęby, sosny – autorstwa Jagody Wesołowskiej – instruktora klubu.

Pierwsze drzewko, około 130 cm sadzonkę dębu, posadził Adolf Zackiewicz - Prezes Zarządu PSM „Przymorze”. Uczynił to zgodnie z „piastowską tradycją”, klęcząc na kolanach, ustawił w odpowiedniej pozycji drzewko i starannie uklepywał gołymi rękami nasiąkniętą deszczem ziemię wokół korzeni a następnie nakrył darnią i przyrzekł doglądać je pieczołowicie. Kolejne trzy dęby posadzili: Jadwiga Stadlewska - Wiceprezes ds ekonomicznych Zarządu PSM „Przymorze”, Adam Kmiec - Przewodniczący Rady Nadzorczej PSM „Przymorze”, Eugeniusz Zembrzusi – Przewodniczący Rady Osiedla nr 2. Pozostali goście zajęli się okazałymi sadzonkami czarnej sosny sadząc je w Ogrodzie Jordanowskim i na terenie Osiedla nr 2. Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 76 posadzili 10 drzewek - po jednym na każdą klasę. Kolejne 10 sadzonek otrzymało sąsiednie Osiedle nr 3 na ręce Stanisława Kołacińskiego – kierownika Osiedla, zaś 4 sadzonki podarowano klubowi „Bolek i Lolek” na ręce Piotra Szczepańskiego – kierownika klubu. To tylko niektóre spośród wielu imprez tego jubileuszowego roku.

W klubie „Bolek i Lolek” odbyło się już kilkanaście imprez dla uczczenia 50 lat istnienia PSM „Przymorze”. Były to spektakle, koncerty, wystawy malarstwa m.in. Stanisława Prusa, fotografii i inne, wieczory autorskie, wieczory poezji. Ciekawe spotkania m.in. z Alicją Mojko: reportaż z „Wyprawy do Wietnamu i Indii” i Dorotą Pyrą: „Moja literacka wyprawa do Japonii”.

•••

Od 2007 roku działalność społeczno-kulturalna jest zaliczana do działalności gospodarczej. Koszty tej działalności prowadzone są z wynajmu lokali użytkowych w Klubach i innych lokalach w Osiedlach.

Dom Kultury PSM „Przymorze” im. Romana Raszewskiego, przy ul. Śląskiej 66 b, pod kierownictwem mgr Barbary Imianowskiej obchodzi w tym roku 55-lecie powstania MOK. W Domu Kultury czynna jest pracownia plastyczna tkactwa artystycznego prowadzona przez p. Henryka Sokalskiego. Z pracowni korzystają osoby starsze i młodzież równocześnie z obopólną korzyścią. Sprzyja to rozwojowi talentów i owocuje kontynuacją zainteresowań na uczelniach wyższych. Dwanaście osób spośród młodzieży klubowej ukończyło ASP w Gdańsku, na kierunku architektury i są już twórcami profesjonalnymi. Dom Kultury chętnie prezentuje ich dorobek w postaci regularnych wystaw (w 10-leciu – 28 wystaw). Organizowane są również wystawy malarstwa i tkanin artystycznych innych artystów (19 wystaw). Pracownia plastyczna dba o oprawę artystyczną różnych wydarzeń, w tym: świąt państwowych oraz koncertów z udziałem trójmiejskich, jak i zagranicznych wykonawców. W Domu Kultury występowały chóry z Kolumbii, Gruzji, Chin, Hiszpanii i Filipin, w ramach festiwalu Mundus Cantat w

Sopocie. Odbył się koncert włoskiego piosenkarza - Andrea Lattari. Powodzeniem cieszą się organizowane w czerwcu festyny rodzinne. Kontynuujemy współpracę z teatrami: „Rozmaitości”, „Krak-Art.”, „Fantazja” dla dzieci w wieku przedszkolnym. Sekcja plastyczna dla dzieci działa nieprzerwanie i zapoznaje zainteresowanych z różnymi technikami: ceramiki, malarstwa, origami, decoupage’u i tkactwa. W Klubie działa sekcja umuzykalniająca, która zdobywa wyróżnienia na festiwalach piosenki dziecięcej. W każdym roku prowadzona jest Akcja „Zima” oraz Akcja „Lato”. Organizowane są imprezy mikołajkowe i bale przebierańców. O wydarzeniach artystycznych w Domu Kultury, na bieżąco informowani są mieszkańcy poprzez ogłoszenia w internecie, w pobliskim kościele i ogłoszenia wywieszane na klatkach schodowych. We współpracy ze szkołami pomorskimi organizowane są konkursy plastyczne, koncerty edukacyjne w wykonaniu Teatru Otwartego. Od kilku lat organizowane są wigilie dla samotnych wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie. Z okazji 100-lecia odzyskania Niepodległości ogłoszony został konkurs patriotyczny: „Kiedy myślę Ojczyzna” dla gimnazjalistów. W klubie organizowane są spotkania: Koła wędkarzy „Przymorze” oraz grup kombatanckich: Sybiraków, Koła Więźniarek Ravensbruck, Związku Więźniów Politycznych.

W Osiedlu nr 1 kierownikiem Klubu „Maciuś I” od 1987 r. jest Urszula Lisowska. W latach dziewięćdziesiątych Klub prowadził 8 sekcji i kół zainteresowań. Obecnie jest ich 12, wśród nich m.in.: Maciusiowy Klub Malucha dla dzieci w wieku przedszkolnym, sekcja plastyczna, warsztaty kreatywne dla wszystkich pokoleń (na zajęcia chodzą mamy z dziećmi, babcie z wnukami), organizowana jest nauka gry na pianinie, gitarze, Studio Piosenki, dzięki którym dzieci, młodzież i dorośli uczą się śpiewu, stawiania pierwszych kroków na scenie oraz zdobywają nagrody na Międzynarodowych i Ogólnopolskich Festiwalach Piosenki. Naukę gry na pianinie i Studio Piosenki prowadzi Pani Małgorzata Szczepańska Stankiewicz. Zespół Mini Mix prowadzi Joanna Ciecholewska, która na swoim koncercie ma wiele sukcesów. Ważną rolę dla mieszkańców pełni Koło Seniora. Prowadzi działalność nie tylko dla osób samotnych, ale i tych, którzy lubią wspólne śpiewanie, tańce i towarzystwo a także grają w brydża sportowego. W szerszym gronie mogą czuć się nadal młodzi. Seniorzy biorą również udział w konkursach i festiwalach piosenki. W Klubie nadal ma swoją siedzibę znany na całym świecie Gdański Klub Fantastyki, który posiada największą w Polsce bibliotekę książek z dziedziny fantastyki i współorganizuje różne imprezy. Powodzeniem cieszy się Planszówkarium, gdzie młodzież i dzieci z rodzicami oswajają się z grami fantastycznymi. Ostatnio dużym zainteresowaniem cieszą się zajęcia z robotyki, gdzie dzieci konstruują swoje pierwsze roboty. Od kilka lat z mistrzem światowej klasy odbywają się zajęcia sztuk walki WING TSUN KUEN KUNG FU.

W tym roku po raz kolejny odbył się bieg uliczny dla dzieci ze Szkół Podstawowych z Przymorza, o puchar Przewodniczącego Rady Osiedla Przymorze – Śląska, zorganizowany z okazji 40-lecia Klubu „Maciuś I”. W związku z tym, że Klub obchodził swój jubileusz był to *Uliczny Bieg 40-lecia*, w którym udział wzięły również dzieci niepełnosprawne. Organizowane są także imprezy sportowe, jak wyścigi rowerowe, na tyżworolkach i hulajnodze. Dużym zainteresowaniem cieszą się turnieje tenisa stołowego i brydżowego parami dla dorosłych. Trwa współpraca ze Szkołami Podstawowymi nr 44, 79, 80, Przedszkolem nr 62 „Kraina Bajek”, Radą Dzielnicy Przymorze Wielkie. Wspólnie z nimi organizuje się szereg imprez m. in.

mikołajki z paczkami dla dzieci specjalnej troski oraz Wieczerzę Wigilijną z paczkami dla osób biednych i samotnych. Obok Klubu znajduje się Ogródek Jordanowski, który w ostatnich latach został zmodernizowany, wyposażony w nowe bezpieczne urządzenia zabawowe. W sąsiedztwie Administracja Osiedla Nr 1 oddała do użytku urządzenia sportowe dla mieszkańców.

Działalnością osiedlowego Klubu „Piastuś” kieruje Ewa Abramowska - od dnia 01.04.2008 r. Na przestrzeni ostatniego dziesięciolecia zmieniły się oczekiwania mieszkańców, dotyczące działalności klubowej. Wychodząc im naprzeciw, oferta wzbogaciła się o nowe zajęcia. Wszystkie cieszą się dużym zainteresowaniem dzieci i rodziców. Dla dzieci prowadzona jest: rytmika dla Smyka, zajęcia Piłkarskie Maluchy. Zajęcia prowadzone dla dzieci szkolnych uzupełniają wiedzę, umiejętności i rozwijają talenty. Są to zajęcia: Sportmaniacy (zajęcia ogólnorozwojowe z elementami judo), zajęcia plastyczne, zajęcia muzyczne (nauka gry na gitarze, keyboardzie), zajęcia wokalne, robotyka (zajęcia dydaktyczne z programowania i budowania robotów), ceramika, Flamenco dla dzieci, balet, akrobatyka, taniec nowoczesny prowadzony przez Szkołę Tańca *Teal Dance* z bogatą ofertą zajęć dla wszystkich grup wiekowych w różnych formacjach, począwszy od trzylatka do osób dorosłych, włączając możliwość nauki pierwszego tańca dla nowożeńców. Biorący udział w licznych konkursach miejskich i ogólnopolskich, tancerze ze Szkoły *Teal Dance* odnoszą duże sukcesy, z każdego konkursu przywożąc puchary. Zajęcia dla dorosłych rozwijają zainteresowania, uzupełniają rehabilitację i służą zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. Dla dorosłych proponuje się: gimnastykę rehabilitacyjną dla seniorów, gimnastykę fitness, zajęcia relaksacyjne, misy tybetańskie (terapia dźwiękiem), taniec flamenco, taniec brzucha, joga, hapkido, tai chi, spotkania: kreatywny senior, spotkania klubu seniora, kursy komputerowe, kursy językowe (angielski, włoski), cykliczne koncerty, spotkania z ciekawymi ludźmi (podróżnicy, artyści), wystawy, wernisaże. Prowadzona jest współpraca ze szkołami, przedszkolami, bibliotekami, Centrum Świadczeń Socjalnych, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie i Radą Dzielnicy *Przymorze Wielkie* od momentu jej powstania tj. od czerwca 2016 roku. W okresie wiosna-jesień w Ogrodzie Jordanowskim organizowane są spartakiady dla przedszkoli, festyny z okazji Dnia Dziecka, Dnia Sąsiada, pożegnania lata oraz koncerty dla mieszkańców. W Klubie rozwijana jest działalność plastyczna. Co dwa lata we współpracy z pracownią Mansarda realizowane są w Ogrodzie Jordanowskim murale dziecięce. W Klubie odbywają się wystawy malarstwa, grafiki, akwareli oraz szeroko pojętej twórczości artystycznej. Wyszczególnić tu należy: wystawę marynistyczną Macieja Szymankiewicza, wystawę grafiki komputerowej „Między jawą a snem” Katarzyny Leon, wystawę akwareli Artura Bełczykowskiego, wystawę malarstwa Ryszarda Ducha, wystawę lalek Hanny Kośmickiej, W stałej ofercie Klubu istnieje cykl wydarzeń artystycznych „Dzieci dzieciom”, na które składają się przedstawienia i koncerty przygotowane dla dzieci z różnych placówek oświatowych. Za wszystkie zajęcia plastyczne odpowiada Ewa Abramowska.

Każdego roku w czerwcu młodzież z koła muzycznego prowadzonego przez p. Jagodę Wesołowską (instruktor ds. muzycznych w Klubie), przygotowywane są koncerty z cyklu „Piosenki znanych i lubianych”, którego odbiorcami są mieszkańcy. Na uwagę zasługuje koncert pt. „Z piosenką retro przez życie”. Do tradycji muzycznych Klubu weszły również

koncerty kolęd. Dzieci i młodzież z sekcji muzycznej i wokalne zdobywają liczne nagrody w konkursach miejskich i wojewódzkich. Muzyczne wydarzenia to również Festiwale organizowane w Klubie. Od roku 2009 Klub „Piastuś” jest organizatorem Pomorskiego Przeglądu Piosenki Polskiej. W 2019 roku odbyła się jego XI edycja. Młodsza grupa wiekowa bierze udział w Przeglądzie Piosenki Przedszkolnej. Każdego roku w okresie Świąt Bożego Narodzenia organizowane są spotkania wigilijne dla najbardziej potrzebujących mieszkańców naszego Osiedla.

W Osiedlu nr 3 działają dwa Koła Seniora: „Pinezka” i Jagiellonka, do których należy ok 70 osób. Spotkania odbywają się w świetlicy Administracji Osiedla, dwa razy w tygodniu. Organizowane są wyjścia do kina, teatru, spotkania świąteczne, wycieczki na grzyby.

Klub Osiedlowy „Bolek i Lolek” mieści się na Przymorzu, przy ul. Kołobrzeskiej 57. Klub w ostatnim 10-leciu do 31.07.2019 r. - kierowany był przez Piotra Szczepańskiego. Od 1 sierpnia 2019 r. Klubem kieruje Joanna Boużyk, która pracowała w Klubie od 1 września 1989 roku. Klub od początku swojego istnienia 1978 roku prowadzi zajęcia dla dzieci i dorosłych. Znany jest również z licznych wieczorów poezji, spotkań z ciekawymi inscenizacjami teatralnymi i koncertami. Klub dysponuje szeroką gamą zajęć dla dzieci w różnym wieku. Dla dzieci najmłodszych proponowane są zajęcia sensoryczne i „Rytmika dla smyka”. Dla dzieci w wieku szkolnym oferowane są zajęcia plastyczne w trzech grupach wiekowych, planszowisko, zabawy i animacje teatralne, zajęcia ogólnorozwojowe z elementami judo oraz z RoboPlanet innowacyjne zajęcia z robotyki i programowania. W czasie wakacji i ferii zimowych Klub prowadzi dla dzieci letnie i zimowe wyprawy z „Bolkiem i Lolkiem”. Dzieci aktywnie i twórczo spędzają czas poznając historię Gdańska, Gdyni i Sopotu. Oferta zajęć dla dzieci na przestrzeni lat uległa zmianie. Dzieci mogą skorzystać z zajęć: kraina filmu, spotkania z bajką, karate, gimnastyka artystyczna, język angielski, teatr tańca. Dla osób dorosłych Klub proponuje: zajęcia dla ciała i umysłu tj. pilates - zdrowy kręgosłup, fitness dla umysłu, „Sprawne Ręce” – otwarte warsztaty. Ciekawa inicjatywa to dwie imprezy plenerowe: „Dzień Dziecka” i „Dni Sąsiadów”. Od dwóch lat współorganizowane z Radą Dzielnicy *Przymorze Wielkie*. Dużym zainteresowaniem cieszyła się prezentacja kopii Biblii Gutenberga ze zbiorów Muzeum Diecezjalnego w Pelplinie. Zadowolili ciekawość starszych osób i młodzież szkolną. Niespodziewanym kontaktem z poezją i wielką literaturą był projekt „Pranie”, polegający na plenerowej prezentacji, na wielkich płachtach papieru publikacji poezji. Dla niektórych mieszkańców był to bardzo miły kontakt z poezją w plenerze. Większość tych imprez była inicjowana przez Piotra Szczepańskiego. W Klubie odbywają się też koncerty muzyczne i chórne, na scenie wystąpił m.in. Juan Felipe Alvarado, Tomasz Olszewski, Chór Soul Gospel Medellin z Kolumbii, Mundus Cantat z Sopotu, Mobilny Mundus Cantat, Galicia Folk Band ze Lwowa. Odbył się też koncert Derwid i jemu współcześni w 105 rocznicę urodzin Witolda Lutosławskiego. W Klubie mieści się również Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych, pod patronatem Fundacji Edukacji Ekologicznej i Promocji Zdrowia. Mimo trudności finansowych Klub stara się szerzyć kulturę i organizować dla mieszkańców różnego rodzaju imprezy i zajęcia cykliczne, pozyskiwać fundusze i współorganizować ważne wydarzenia artystyczne.